

DECIZIE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iulie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Ceban Daniel xxxxx, născut la xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 05.04.2021 – 20.07.2021;

Instanța de apel: 27.09.2021 – 19.10.2022;

Instanța de recurs: 26.01.2023 – 19.07.2023.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iulie 2021, Ceban Daniel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90¹ alin.(1) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Ceban Daniel s-a suspendat parțial, prima perioadă de 2 (doi) ani 4 (patru) luni din pedeapsă urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

Conform art.90 alin.(6), lit. a) Cod penal, s-a obligat Ceban Daniel în perioada executării părții de pedeapsă suspendată condiționat să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la Cociu Călin și Ceban Daniel în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 320 (trei sute două zeci) lei.

Prin aceiași sentință a fost condamnat și Cociu Călin.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, la data de xxxxx, în jurul orelor xx, Ceban Daniel împreună și de comun acord cu Cociu Călin, aflându-se pe str. xx acționând în scopul comiterii unui atac tâlhăresc asupra lui Bulumez Alexandru și având intenția sustragerii bunurilor altei persoane, s-a apropiat brusc de el și i-au aplicat o lovitură în regiunea feței, doborându-l jos la pământ, ambii continuând să-i aplice lovituri cu mâinile și picioarele în diferite 3 părți ale corpului, după care sustrăgându-i scurta în valoare de 1 000 lei, în care se aflau 3 000 lei și 300 Euro, care conform cursului BNM constituie 6 300 lei, un telefon mobil de model „Samsung” în valoare de 200 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii infracțiunii. Astfel, cauzându-i părții vătămate Bulumez Alexandru o daună materială considerabilă în suma totală de 10 300 lei. Conform raportului de expertiză Judiciară nr.xxx din 12 martie 2021, la Alexandru Bulumez s-a constatat: fractura oaselor

nazale, fără deplasarea fragmentelor, excoriații la nivelul feței, echimoze la nivelul ambelor genunchi, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Ceban Daniel a comis infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2), lit. b) Cod Penal - *tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, de două sau mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- *procurorul delegat în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Sturzu Veaceslav*, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie menținută condamnarea lui Ceban Daniel în baza art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis pe un termen de 4 ani 5 luni 10 zile. În baza art.90¹ Cod penal a dispune suspendarea parțială a executării pedepsei 4 penale aplicate, perioada de 2 ani 3 luni urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 ani 2 luni și 10 zile a suspenda condiționat pe un termen de probă de 5 ani;

- *avocatul Terioșchin Denis în numele inculpatului Cociu Călin*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a aplica inculpatului Cociu Călin prevederile art.90 Cod penal și a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 5 ani;

- *inculpatul Ceban Daniel*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului a-i stabili o pedeapsă mai blândă, non-privată de libertate.

3.1 În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că, termenul pedepsei închisorii ce poate fi aplicată inculpatului Ceban Daniel nu poate fi nici mai mic și nici mai mare de 4 ani 5 luni 10 zile închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

3.2 În motivarea cererii de apel avocatul Terioșchin Denis în numele inculpatului Cociu Călin a invocat că, inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, este caracterizat pozitiv la locul de trai, a recunoscut integral vina și a colaborat cu organul de urmărire penală și instanța de judecată, cauza penală a fost examinată într-un termen restrâns, se căiește sincer de cele comise, a promis că nu va mai comite infracțiuni.

A menționat că, de nenumărate ori, inculpatul Cociu Călin a încercat să contacteze partea vătămată, însă telefonul mobil permanent este stins, iar în ședințele de judecată nu s-a prezentat.

3.3 În motivarea cererii de apel inculpatul Ceban Daniel a invocat că, l-a atacat pe Bulumez Alexandru cu țelul de a-l jefui că să se răzbune pe el, pentru leziunile corporale care i le-a produs anterior.

A indicat că, cu o săptămână în urmă de la ultima lor întâlnire, fiind în sectorul xx, se întorcea de la fotbal, era orele xx, era întuneric și s-a întâlnit cu Alexandru Bulumez care i-a propus să se joace cu el în cărți. El a refuzat și atunci a fost furat și l-a lovit tare cu pumnul în față, de la lovitură a căzut jos și a pierdut cunoștința și probabil a plecat. Atunci când și-a revenit nu era nimeni, a simțit durere la maxilarul stâng. Peste o zi s-a adresat la medic, care a stabilit că are fractura deschisă la maxilarul stâng. Medii i-au instalat proteză și nu putea să mănânce. Această proteză a purtat-o o lună și jumătate până s-a vindecat parțial. Dureri are și în prezent atunci când mănâncă. Pe data de xxx, în jurul orelor xx se întorcea cu Cociu Călin de la saună și ocazional l-a întâlnit pe Alexandru Bulumez, el l-a recunoscut și având mare ciudă pe el deoarece i-a fracturat maxilarul și fiind încrezut că este el, fiindcă iar i-a propus să se joace, el a intrat într-o stare de nervozitate și l-a întrebat de ce l-a lovit atunci. Călin știind despre acest caz, l-a lovit primul pe Bulumez Alexandru după aceasta l-a lovit și el cu pumnul și a pornit pe drum, Cociu Călin a rămas și i-a scos scurta, Alexandru Bulumez era deja jos.

Când s-a apropiat a văzut scurta lui Alexandru Bulumez deja în mâna lui Cociu Călin, el nu a dat indicații să ia scurta, au mers vreo 100 metri și au aruncat scurta.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, apelurile declarate de avocatul Terioșchin Denis în numele inculpatului Cociu Călin și de inculpatul Ceban Daniel, au fost respinse ca fiind nefondate, iar apelul declarat de procurorul delegat în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Sturzu Veaceslav, a fost admis, casată sentința parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ceban Daniel recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2), lit. b) Cod penal, i s-a aplicat o pedeapsă cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani 5 (cinci) luni 10 (zece) zile, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu executarea parțială a pedepsei - în conformitate cu art.90¹ Cod penal, 2 (doi) ani 3 (trei) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani 2 (două) luni 10 (zece) zile, în conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal, s-au suspendat condiționat pe termen de probațiune de 3 (trei) ani.

În conformitate cu art. 90 alin. (6) Cod penal, inculpatul a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și muncă cinstită să îndreptățască încrederea ce i s-a acordat.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iulie 2021, s-au menținut.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din data reținerii inculpaților.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a invocat că, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, până la începerea cercetării judecătorești, inculpații Ceban Daniel și Cociu Călin, fiind asistați de avocații Terioșchin Denis și Cojocaru Vladimir care până la începerea cercetării judecătorești, au recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-au recunoscut vina, nesolicitând administrare de probe noi, prin cereri scrise personal, au solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunosc și asupra cărora nu au obiecții, confirmând că nu solicită administrarea de noi probe; (f.d.122, 123). Prin încheierea protocolară din 20 aprilie 2021, prima instanță a admis cererile inculpaților și a dispus judecarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în temeiul art.364¹ Cod de procedură penală (f.d.143).

Instanța de apel a constatat că, prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute încadrarea juridică corespunzătoare și anume - art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, de două sau mai multe persoane.

Cu referire la învinuirea înaintată, în baza probelor administrate, instanța de apel a constatat că, acțiunile infracționale ale inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către părțile la proces.

Instanța de apel a reținut că, legalitatea și temeinicia sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iulie 2021 este contestată cu apel de către partea acuzării și de către partea apărării, de avocatul Terioșchin Denis în numele inculpatului Cociu Călin și de inculpatul Ceban Daniel cu privire la individualizarea pedepsei penale, în acest sens, solicitându-se agravarea pedepsei penale aplicată inculpatului Ceban Daniel și respectiv, partea apărării pledând pentru aplicarea unei pedepse penale mai blânde, non-privativă de libertate.

Judecând apelul declarat de acuzatorul de stat, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința lui Ceban Daniel, instanța de apel constată că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de

circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile inculpatului Ceban Daniel au fost calificate în baza art.188 alin.(2) lit. b) Cod Penal, care potrivit art.16 Cod Penal, se califică ca infracțiune „gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 8 la 10 ani.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că, inculpatul Ceban Daniel a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în ordine simplificată. În conformitate cu art.76 Cod Penal, instanța de fond a reținut cu titlu de circumstanță atenuantă – căința sinceră, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani. În conformitate cu art.77 Cod Penal, careva circumstanțe agravante nu au fost constatate. Instanța de apel reține că, inculpatul Ceban Daniel, născut la 26.01.2001, la data comiterii faptelor prejudiciabile – 22.02.2021 avea vârsta de 20 ani.

Reieșind din faptul că, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, inculpatul Ceban Daniel beneficiază de reducerea limitelor pedepsei cu 1/3, iar potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, acestea s-au redus la limitele de la 5 ani și 4 luni până la 6 ani și 8 luni închisoare.

Cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, instanța de apel a stabilit că, noile limite ale pedepsei s-au redus de la 5 ani 4 luni până la 4 ani 5 luni și 10 zile (după reducerea cu o treime).

Prin urmare, instanța de apel a statuat că, termenul de pedeapsa închisorii aplicabilă în speță inculpatului Ceban Daniel nu poate fi mai și nici mai mare de 4 ani 5 luni și 10 zile (după reducerea cu o treime), respectiv, instanța de fond eronat și contrar prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, art.70 alin.(3¹) Cod penal a stabilit inculpatului Ceban Daniel pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 4 (patru) luni

În contextul celor indicate supra, instanța de apel a conchis de a-i aplica inculpatului Ceban Daniel recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani 5 (cinci) luni 10 (zece) zile, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, având în vedere faptul că, cauza a fost examinată în procedură simplificată, inculpatul a recunoscut vina, de circumstanțele cauzei, inculpatul are o vârstă tânără, este la prima abatere, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.90¹ alin.(1), (3), (5) Cod penal, a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei și anume: perioada de pedeapsa închisorii de 2 (doi) ani 3 (trei) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani 2 (două) luni și 10 (zece) zile, în conformitate cu art.90 alin.(1) Cod Penal se suspendă condiționat pe termen de probațiune de 3 (trei) ani. Conform art.90 alin.(6), lit. a) Cod Penal, inculpatul se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

Soluția pronunțată se întemeiază pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze. Instanța de apel apreciază că, pedeapsa penală stabilită nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Terioșchin Denis în numele inculpatului Cociu Călin și de inculpatul Ceban Daniel împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20 iulie 2021, instanța de apel a respins solicitarea de stabilire a unei pedepse mai blânde, non-privativă de libertate, deoarece această măsură de pedeapsă nu poate fi aplicată anume reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și din personalitatea inculpaților, totodată, o pedeapsă penală non-privativă de libertate ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa

penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de avocatul Tereșchin Denis în numele inculpatului Cociu Călin că: inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, este caracterizat pozitiv la locul de trai, a recunoscut integral vina și a colaborat cu organul de urmărire penală și instanța de judecată, cauza penală a fost examinată într-un termen restrâns, se căiește sincer de cele comise, or, aceste circumstanțe au fost reținute de către prima instanță la stabilirea pedepsei penale, stabilind limita minimă a pedepsei închisorii, respectiv, aceleași circumstanțe nu pot fi reținute și la individualizarea pedepsei sub aspectul modalității de executare a acesteia.

La individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Cociu Călin, prima instanță a reținut ca circumstanțe atenuante în privința inculpatului Cociu Călin, în conformitate cu prevederile art.76 Cod penal, faptul că inculpatul regretă cele comise și are o atitudine critică față de fapta săvârșită. Circumstanțe ce agravează gradul de vinovăție a inculpatului Cociu Călin, în conformitate cu prevederile art.77 Cod penal, prima instanță nu a reținut.

Prima instanță pornind de la scopul pedepsei penale, reținând necesitatea influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, necesitatea aplicării unei pedepse echitabile, care ar contribui la maximum la realizarea scopului pedepsei, în particular la corectarea inculpatului Cociu Călin, care a recunoscut pe deplin vina și având în vedere circumstanțele cauzei, a dispus aplicarea inculpatului Cociu Călin pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal, a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani și 5 (cinci) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, instanța de judecată având în vedere faptul că, cauza a fost examinată în procedură simplificată, inculpatul a recunoscut vina, de circumstanțele cauzei, de vârsta tânără, este la prima abatere de la legea penală a aplicat prevederile art.90¹ alin.(1), (3), (5) Cod penal, și a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei: prima perioadă de 3 ani din pedeapsă urmând a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 ani și 5 luni s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

În ceea ce privește argumentele din apelul inculpatului Ceban Daniel, care conțin explicațiile acestuia referitor la fapta comisă precum că, inculpatul l-a atacat pe Bulumez Alexandru ca să se răzbune pe el, pentru leziunile corporale care i le-a produs anterior, din motiv de nervozitate, instanța de apel a apreciat că, aceste circumstanțe nu justifică și nu legitimează comportamentul inculpatului Ceban Daniel, respectiv, nu pot crea o situație mai favorabilă inculpatului, or, ultimul era în drept să depună o plângere la organele de drept pentru acțiunile care se pretind a fi comise de către Alexandru Bulumez față de inculpat.

În această ordine de idei, instanța de apel a remarcat faptul că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În aceste sens, instanța de apel a menționat că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor. Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de apel a ținut cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a sentinței și deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care pedeapsa aplicată lui Ceban Daniel să fie suspendată condiționat potrivit art.90 Cod penal.

5.1. În motivarea recursului avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului invocă că, circumstanțele cauzei nu au fost stabilite corect și anume faptul că este la prima abatere și solicitarea examinării în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, avea vârsta de 20 de ani, fiind aplicată o pedeapsă prea dură

Menționează că, după efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probațiune.

Susține că, instanța nu a motivat dacă este posibilă sau nu - corijarea și reeducarea lui Ceban Daniel fără izolare de societate, prin aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal, adică prin suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii. La acest capitol se afirmă că, potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, iar aceasta conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave.

Mai mult, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei. Prin urmare, instanța nu a reținut următorii factori ce influențează la stabilirea pedepsei - că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, că avea vârsta de 20 de ani, are la întreținere un copil minor, iar fapta săvârșită este un incident în viața acestuia, care în totalitate, în esență, formează convingerea posibilității de a se corija fără a executa efectiv pedeapsa.

În asemenea împrejurări, concluzionează că în privința lui Ceban Daniel s-a aplicat o pedeapsă care incorect a fost individualizată, nefiind echitabilă, nefiind argumentată poziția instanței, prin ce s-a comis o eroare de drept.

6. Referință asupra recursului ordinar a depus procurorul, prin care solicită a decide asupra inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Colegiul constată că, avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, însă din textul recursului se atestă că recurentul face referire la prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de către recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, insistând ca pedeapsa aplicată lui Ceban Daniel să fie suspendată condiționat potrivit art.90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, prin ce a comis o eroare de drept.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-au găsit confirmarea criticile recurentului, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, stabilind justificat în privința inculpatului Ceban Daniel pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani 5 luni 10 zile, în penitenciar de tip semiînchis, cu executarea parțială în conformitate cu art.90¹ Cod penal - 2 (doi) ani 3 (trei) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 2 (doi) ani 2 (două) luni 10 (zece) zile, în conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal, s-au suspendat condiționat pe termen de probațiune de 3 (trei) ani.

Cu referire la criticele invocate de recurent, precum că a fost efectuată o individualizare injustă a pedepsei în privința inculpatului, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai

aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Pedepsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect i-a aplicat inculpatului Ceban Daniel o pedeapsă privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul apărătorului precum că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă.

De asemenea, se menționează faptul că, instanța de apel s-au expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării unei pedepse privative de libertate în privința inculpatului, fiind respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată art.188 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și art.70 alin.(3¹) Cod penal, cu executare parțială în conformitate cu prevederile art.90¹ Cod penal, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

Instanța de recurs respinge solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului Ceban Daniel, și atestă că, suspendarea condiționată ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare a acesteia.

O condiție prevăzută expres în art.90 alin.(1) Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată tine cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății.

În acest context, instanța de recurs notează că, chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, *potrivit propriei convingeri*, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

La caz, Colegiul penal atestă faptul că inculpatul a beneficiat de o reducere a pedepsei în temeiul prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, acest fapt deja constituind o ameliorare a situației celui din urmă, iar având în vedere că acesta a comis o infracțiune gravă, instanța de apel just a concluzionat că este necesară condamnarea inculpatului potrivit legislației în vigoare, cu dispunerea executării parțiale a pedepsei închisorii.

Astfel, instanța de recurs remarcă faptul că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate (*pct. 4.1, din prezenta decizie*), relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, just ajungând la concluzia de a dispune executarea parțială a pedepsei stabilite inculpatului.

În concluzie - pedeapsa stabilită de către instanța de apel inculpatului, este echitabilă, întru-cât este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni

atât de către aceasta, precum și de către alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Ceban Daniel xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **19 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris